

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

INTERWENCJA KRYZYSOWA W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3 W WOJKOWICACH.

Dokument zawiera procedury dotyczące:

1. Zachowań destrukcyjnych uczniów (autoagresywne, samookaleczenia)
2. Samobójstw – w tym:
  - ryzyko zachowań destrukcyjnych
  - informacja o zamiarze podjęcia próby samobójczej
  - próba samobójcza na terenie szkoły
3. Zaburzeń odżywiania.
  - Anoreksja
  - Bulimia
4. Ucieczki z domu
5. Problemów zdrowotnych
  - Omdlenia
  - Utraty przytomności
6. Złego samopoczucia w czasie pobytu w szkole.

Pk1. 1

ZACHOWANIA AUTODESTRUKCYJNE (autoagresywne, w tym samookaleczenia)

1. Nauczyciel, a także każdy pracownik szkoły, który zaobserwował u ucznia zachowania autodestrukcyjne, ma obowiązek powiadomienia o fakcie pedagoga / psychologa lub wychowawcę klasy.
2. Pedagog/ psycholog ma obowiązek:
  - Poinformować dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji kryzysowej,
  - w razie potrzeby zaprowadzić ucznia do gabinetu pielęgniarki w celu udzielenia pomocy medycznej, a w przypadku poważniejszego zagrożenia zdrowia, w porozumieniu z dyrektorem wezwać pogotowie ratunkowe.

- Niezwłocznie skontaktować się z rodzicami / opiekunami ucznia. Poinformować o autodestrukcyjnych zachowaniach dziecka.
  - Pokierować rodziców do specjalistów poza szkołą, w celu diagnozy i dalszej terapii
  - Poinformować o ustaleniach wychowawcę klasy.
  - Przeprowadzić rozmowę z uczniem, w miarę możliwości zdiagnozować przyczyny zaistniałej sytuacji i określić formy oraz zakres pomocy.
3. Uczeń otrzymuje wsparcie pedagogiczno – psychologiczne na terenie szkoły

Pk1. 2

SAMOBÓJSTWA

Postępowanie w przypadku stwierdzenia u ucznia zachowań wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.

1. Nauczyciel, pracownik szkoły, który zwrócił uwagę na zmiany w sposobie codziennego funkcjonowania ucznia lub został o nich powiadomiony (np. przez uczniów, rodziców), zobowiązany jest niezwłocznie poinformować wychowawcę klasy, a także pedagoga/ psychologa szkolnego o zaobserwowanych sygnałach
2. Wychowawca i pedagog podejmują kolejne działania:
  - Angażują pozostałych specjalistów szkolnych (psycholog) do współpracy w zakresie diagnozy i poprawy emocjonalnego funkcjonowania ucznia
  - Otaczają ucznia szczególną opieką (indywidualne wsparcie psychologiczne)
  - Monitorują stan psychiczny ucznia pod kątem zaobserwowania ostrych kryzysów psychicznych (depresji, przedłużającego się stresu)
  - Informują dyrektora o zaistniałej sytuacji
3. Psycholog szkolny
  - Podejmuje indywidualną pracę z uczniem
  - Podejmuje współpracę z rodzicami
  - Informuje rodziców o stanie ucznia, jego funkcjonowaniu i kondycji psychicznej

Postępowanie w przypadku informacji o zamiarze podjęcia próby samobójczej

(ryzyko podejmowania próby samobójczej) – informacja od ucznia, kolegów, rodziny)

1. Każdy pracownik szkoły, który otrzymuje informację, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo, ma obowiązek powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły, wychowawcę, pielęgniarkę oraz psychologa / pedagoga
2. Do zadań powiadomionych osób należy:
  - Zaopiekowanie się uczniem,
  - Poinformowanie o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu rodziców
  - Przekazanie ucznia pod opiekę rodziców
  - Zobowiązanie rodziców do zapewnienia dziecku wsparcia medycznego i psychiatrycznego
  - Po zakończeniu działań interwencyjnych zaplanowanie dla ucznia długofalowej pomocy psychologicznej na terenie szkoły.

Próba samobójcza na terenie szkoły.

1. Każdy, kto zostanie powiadomiony o próbie samobójczej ucznia lub był świadkiem zdarzenia, niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły, wychowawcę, pedagoga/ psychologa ewntualnie pielęgniarkę.
2. W razie potrzeby dyrektor lub pielęgniarka wzywa Pogotowie Ratunkowe oraz Policję.
3. Psycholog / pedagog szkolny jest zobowiązany podjąć następujące działania interwencyjne:
  - Przeprowadzić ucznia w bezpieczne miejsce (jeżeli to możliwe), zapewnić mu opiekę psychologiczną
  - Zebrać wstępne informacje o okolicznościach zdarzenia (przed przyjazdem służb)
  - Dokonać oceny dalszego zagrożenia (ewentualna hospitalizacja dziecka)
  - Zadbać, aby interwencja przebiegała spokojnie i dyskretnie
  - Powiadomić rodziców / opiekunów o zdarzeniu
  - Zadbać o ochronę ucznia i innych osób przed dodatkową traumą związaną np. z kontaktami z mediami)
4. Po zakończeniu działań interwencyjnych psycholog / pedagog jest zobowiązany:
  - Dokonać wstępnej diagnozy ryzyka ponowienia próby samobójczej oraz zaplanować dalszą strategię postępowania

- Zmobilizować rodziców ucznia do udzielenia dziecku wsparcia i zapewnienia bezpieczeństwa oraz zachęcić do skorzystania z fachowej pomocy psychiatryczno – psychologicznej.
- Rozpocząć pracę profilaktyczną z uczniami mającymi kontakt z osobą, która podjęła próbę samobójczą, a także z rodzicami / opiekunami uczniów ze szczególnym zwróceniem uwagi na możliwość wystąpienia objawów stresu pourazowego.
- Poinformować uczniów o miejscach, w których mogą uzyskać pomoc w sytuacji kryzysowej (adresy ośrodków, numery infolinii i telefonów zaufania)
- Informacje j.w powinny znajdować się w gabinecie pedagoga/ psychologa oraz dostępne na stronie www.
- W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa Dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistnieniu sytuacji
- W przypadku kontaktu mediów ze szkołą, podjąć działania zmniejszające ryzyko wystąpienia dodatkowej traumy u uczniów
- Psycholog / pedagog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno – pedagogicznej pozostałym uczniom szkoły.

Pk1. 3

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Anoreksja, bulimia

1. Nauczyciel, który zaobserwował u ucznia objawy niewłaściwego odżywiania się i braku akceptacji własnego ciała, powiadamia o sytuacji pedagoga / psychologa, który powinien:
  - Przeprowadzić rozmowę z uczniem
  - Zgłosić problem dyrektorowi szkoły, wychowawcy, pielęgniarce
  - Skontaktować się z rodzicami / opiekunami ucznia
  - Przedstawić rodzicom problem, zasugerować formy pomocy (kontakt z lekarzem pierwszego kontaktu, z psychologiem)
  - Przekazać rodzicom adresy / telefony kontaktowe poradni specjalistycznych

Pk1. 4

UCIECZKI Z DOMU

1. Osoba, która poinformowana została o ucieczce ucznia z domu, przekazuje niezwłocznie informacje o zaistniałym fakcie dyrektorowi szkoły, psychologowi pedagogowi szkolnemu, wychowawcy
2. Pedagog / psycholog szkolny powinien:
  - Poinformować rodziców/ opiekunów ucznia o możliwości zgłoszenia ucieczki dziecka z domu na policję
  - W miarę możliwości pomóc rodzicom lub Policji w ustalaniu możliwych miejsc pobytu dziecka (np. przeprowadzić rozmowy z innymi uczniami)
  - Zapropionować rodzicom/ opiekunom zgłoszenie się z dzieckiem do instytucji specjalistycznej
3. Uczeń otrzymuje wsparcie pedagogiczno – psychologiczne na terenie szkoły.

Pk1. 5

UTRATA PRZYTOMNOŚCI, OMDLENIA

1. Nauczyciel / pracownik szkoły, który jest świadkiem utraty przytomności, omdlenia ucznia lub został poinformowany o zdarzeniu zobowiązany jest:
  - Udzielić uczniowi pierwszej pomocy przedmedycznej, zabezpieczyć miejsce
  - Jeżeli zdarzenie ma miejsce podczas lekcji, poprosić o pomoc pracownika szkoły w wezwaniu innego nauczyciela lub specjalisty, aby zaopiekował się pozostałymi uczniami
  - Powiadomić dyrektora szkoły
  - Wezwać pielęgniarkę szkolną i Pogotowie Ratunkowe (jeżeli zachodzi taka potrzeba)
  - Powiadomić niezwłocznie rodziców/ opiekunów ucznia i zobowiązać do odbioru ucznia ze szkoły
  - W przypadku, gdy rodzice / opiekunowie nie zdążą przyjechać do szkoły, a lekarz PR zdecyduje o zabraniu ucznia do szpitala, wówczas z uczniem jedzie wychowawca lub wyznaczona przez dyrektora osoba.
  - Rodzice są zobligowani do szybkiego przyjazdu do szpitala.

Pk1. 6

POSTĘPOWANIE Z UCZNIEM, KTÓRY ŹLE SIĘ CZUJE NA LEKCJI

1. Nauczyciel, któremu uczeń zgłasza złe samopoczucie na lekcji powinien poprosić pracownika szkoły o wezwanie pielęgniarki szkolnej, lub jeśli jest to możliwe sprowadzenie ucznia do gabinetu pielęgniarki
2. Pielęgniarka szkolna we współpracy z wychowawcą kontaktuje się z rodzicami / opiekunami i ustala dalsze postępowanie w sprawie dziecka
3. W przypadku nieobecności pielęgniarki, nauczyciel kontaktuje się z wychowawcą klasy, pedagogiem/ psychologiem, który telefonicznie ustala z rodzicami ucznia formę postępowania
4. Uczeń nie może zostać zwolniony do domu z lekcji i pozostawać bez opieki
5. Uczeń pozostaje pod nadzorem nauczyciela/ wychowawcy pedagoga do czasu przyścia rodziców
6. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, pielęgniarka szkolna, dyrektor, pedagog/ psycholog w porozumieniu z dyrektorem wzywa do szkoły służby ratownicze i informuje o tym fakcie rodziców (jw. Pkt 5)

Opracowała:

Pedagog szkolny SP 3 w Wojkowicach

Lidia Musiał